

Як ви справилися із завданням?

Якими талантами багаті ваші родини?

Які професійні послуги можуть надати ваші родичі?

(Презентації роблять лише окремі учні)

Обговорюємо

Розгляньте малюнки:

Завдання Які родинні свята, традиції зображені на малюнках? Поговоріть про них у групах.

Працюємо індивідуально

Ознайомтеся з переліком традицій і виберіть із них ті, яких ваша родина дотримується. Доповніть цей перелік традиціями, що відсутні, але які є у вашій родині.

- святкування знаменних дат (дні народження, ювілеї)
- дотримання народних та релігійних свят, звичаїв, обрядів
- моральна підтримка в дні горя;
- турбота про старших й допомога їм;
- допомога молодшим, малолітнім;
- догляд за хворими, немічними;
- спільне обговорення всіх родинних проблем;
- спільне прийняття рішень;
- постійне відвідування один-одного;
- постійне спілкування за допомогою телефону;
- листування;
- організація спільних подорожей під час відпусток;
- збереження й передача з покоління в покоління сімейних реліквій.

Завдання Що означає слово «реліквія»?
Розтлумачте його.

Обговорюємо

«Мій дідусь — Андрій Йосипович Коваль — із селянської родини. Тато розповідав, що з діда-прадіда в сім'ї майже всі чоловіки були ковалями. Звідси й походить наше прізвище. На краю села ще й дотепер стоїть кузня. Правда, дах її проломився, стіни перекошилися, потріскались. Поки живий був дідусь і міг щось робити, то й кузня жила, а помер дідусь — і кузня ніби вмерла. Почала розвалюватися.

Від старенького на згадку залишилося у нашій сім'ї чимало цікавих речей-реліквій. У коморі, в одній із дерев'яних скринь, зберігаються інструменти, якими працював дідусь. Тато змастив їх мазутом, щоб не ржавіли. Каже, поглядаючи на мене, що, може, відродяться у нашій сім'ї ковалі, і пам'ять про діда оживе.

Є у нас у великій рамі портрет дідуся й бабусі. У дерев'яній скриньці тато зберігає найдорожче — два стареньких саморобних зошити. Тато казав, що в одному з них дідусь написав про свого батька Йосипа Явтуховича Ковалья, а в другому — спогади про минулу війну, голод.

Дідусь наш воював. Був в Австрії, Чехії, Німеччині. Зберігаються в скриньці й дідусеві листи з фронту. Їх зберегла бабуся. Тут лежить і потемніла від часу мідна бабусяна обручка та коралове намисто.

Обручка ця, як і намисто, має свою історію. Колись, як дідусь був ще парубком, сподобалася йому сусідська дівчина Марина (Марина Полікарпівна Тиха — наша бабуся). Коли дідусь надумав одружуватися на сусідській дівчині Марині, та сказала йому, що вийде за нього, але лише тоді, якщо дістане таке намисто й обручку, які панночка носить. З кораловим намистом було простіше. Таке мала мати дідуся — Катерина. А от з обручкою було важче. Тоді взяв дідусь мідний п'ятак і викував із нього перстень. Про цей випадок він часто нам розповідав і любив свою оповідь завершувати так: «Марина, як перстень побачила, так за мене й пішла!». А це в скриньці є чимало фотографій...»

(Мисан В. Оповідання з історії України та рідного краю.
— К.: Генеза, 1995. — С. 16–17)

- Запитання 1.** Як ви вважаєте, чому названі речі: мідні обручки, саморобні зошити, коралове намисто, фотографії є реліквіями в сім'ї хлопчика?
- 2.** Чи має ваша сім'я реліквії? Що це?

Що каже право

Із «Сімейного кодексу України»

Стаття 150. Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини.

1. Батьки зобов'язані виховувати дитину у дусі поваги до прав та свобод інших людей, у любові до своєї сім'ї та родини, до свого народу, до своєї Батьківщини.

Із Закону України

«Про загальну середню школу»

Стаття 5.

Завданнями загальної середньої освіти є:

(...) виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй.

- Запитання 1.** У чому конкретно, на вашу думку, виявляється повага до сім'ї, родини, народу, Батьківщини?
- 2.** Спробуйте пояснити, навіщо потрібно виховувати це шанобливе ставлення.

Домашнє завдання

**Принесіть власні сімейні реліквії.
Підготуйте розповідь про них.
Як вони потрапили до вашої сім'ї?
Чому зберігаються саме у вас?
Що вони для вас означають?**

Якщо у вашій сім'ї немає традиції зберігати сімейні реліквії, що б ви запропонували для започаткування такої традиції? Поясніть свій вибір.

Наші враження

Чи погоджуєтеся ви з такими твердженнями?
«Коріння родини — це її традиції».
«Чим більше традицій — тим міцнішою є родина».
«У тій родині, де немає традицій, немає і єдності».
Обґрунтуйте свій вибір.

СЛОВНИК

Звичай — певне правило поведінки, що склалося в процесі людського співжиття, яке постійно повторювалося. Наприклад, вітання, підтримування гарних стосунків, помста за образу тощо.

Комора — приміщення у житловому будинку, де тримають продукти харчування, хатні речі.

Кузня — майстерня або цех, де обробляють метал куванням.

Скриня — великий ящик з кришкою і замком для зберігання одягу, окремих предметів, якими користуються люди.

Традиція — історично складений і переданий з покоління в покоління досвід, практика, норми поведінки, смаки тощо. Наприклад, народжуються діти — садять дерева, виповнюються круглі дати — збирають всю родину тощо.